

עבודת השם

פרשת "ויגל"

וְחֹדֶר וּקִיבֵלוּ בִידוֹ הַשְּׁמַאֲלִית וְאֶחָד מֵהַשִּׁיבֹנִי עַל הָאָרֶץ וּפֹרֵד בְּרֹעַז אִפּוֹ וּרְמוֹ יוֹסֵף לְמִנְשָׁה הוּא עֹשֶׂה כֵן לְאַבְנֵי הַגְּדוּלָה הַשִּׁיבֹנִי שֶׁהֵייתָה מוֹנַחַת בְּמִקּוֹם זֶה אָמַר לוֹ יוֹסֵף וְכִי סָבֹר אַתָּה שְׂאִין אֲנִי גִיבּוּרִים כְּמוֹךָ. דַּע שְׁנֵם בִּינֵינוּ יֵשׁ בּוֹרֵי כְּמוֹכֵן אָמַר לוֹ יְהוּדָה תֵּן לָנוּ אֶת בְּנֵימִין וְנַעֲלָה לְאַבְיָנוּ וְאִם לֹא נַחְרִיב אֶת כָּל הָעֵיִר אָמַר לוֹ לֵךְ וְאָמַר לְאַבְיָן שְׁחִיָה רַעְיָה טְרַפְיָה אֶת בְּנֵימִין כְּמוֹ שְׂאֻמְרָתָם עַל יוֹסֵף אָמַר שְׂמַעוֹן אִין אֲנִי צְרִיכִים לְטְרוּחַ וְלִסּוֹבֵב בְּעֵיר לְדַעַת כְּמָה שׁוּוקִים יֵשׁ אֵל נַעֲלָה כּוֹלָנוּ לְהֵר וּנְעַקּוֹר אַבְנִים גְּדוּלוֹת וְנִטֵּל אוֹתָן לְחוּךְ הָאֲנָשִׁים וּבְרַגַע קָטָן נַהֲרוֹג אֶת כּוֹלָם.

ובשראה יוסף שהם הגיעו לקצה ההחלטה הרעה שלח את מנשה שיביא כמה מלוחמי מצרים הלך מנשה והביא חמישים גיבורים חמושים הישב ורכובים על גבי סוסים ועשרת אלפיך רגלי ודי' מאות לוחמים חזקים מאד שלא היו זקוקים לכלי זין וציווה עליהם שלא ירימו יד על אחד היהודים האלה אלא יבואו במהומה גדולה כדי להפעיל עליהם פחדם למראה עיניהם וכך באו וכיתרו את השבטים מכל העברים עד שהיו השבטים באמצע והשבטים היו מתייראים. אבל יהודה לגלג עליהם ואמר ממה אתם מפחדים, הרי כוננתנו לשם שמים ובוודאי הקב"ה יעזור לנו וברגע זה שלף יהודה חרבו והתחיל לצעוק צעקות רבות ורמות ונוראות בועם גדול עד שכולם נדהמו והתחילו נשמטים אחד אחד.

והרבה מאנשי מצריים נפלו בשמען את צעקותיו של יהודה. אז רמו יוסף למנשה ושם ידו על כתפו של יהודה, ושיכך כיסו. וכשראה יוסף ששכך כעסו של יהודה כי הכיר הדבר על פי צבע פניו של יהודה התחיל לפייסו והבטיח לתת לו את בנימין, בתנאי שיביאו לו את אחיו מאמו אמר סיפרתם לי שירד למצרים ואם כן אולי תחפשוהו ותביאוהו עלי ואקחהו לעבד במקום בנימין שאי אפשר לי להחזיק בבנימין מאחר שאתה ערבת לו ואילו השני מאחר שלא ערבת לו לא איכפת לך עלי ותוכל לילך לדרכך כעם שמעון ואמר וכי לא אמרנו לך שאין אנו יודעים אחיו של בנימין היכן הוא אם חי הוא או מת אם כן איך אתה מבקש מאתנו דבר שאינו בידנו.

וי"א שהשבטים בראותם כל זה שיערו בנפשם שזוהו יוסף אבל לא ידעו בבירור ואילו יהודה ידע כן בבירור וחיכה בסבלנות לראות איך יפול דבר ועוד יש לפרש שכל אדם צריך לומר לעצמו איך אעלה אל אבי (ביום הדין) והנער איננו איתי (אלו הבנים שלנו שצריך לחנך אותם לתורה ומצוות).

"וַיִּגַשׁ אֵלָיו יְהוּדָה, וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנָי, יְדַבְרָנָא עִבְדְּךָ דְבָר בְּאֲזִי אֲדֹנָי," (ויגש מריה) בעצם אלו טענות היו לו עכשיו ליהודה, שדיבר אל יוסף בכעס? הלא הוא עצמו פסק את דינו "הנו עבדים לאדוני גם אנחנו גם אשר נמצא הגביע בידו" ואילו עתה כאשר הקל יוסף על העונש ואמר רק האיש אשר נמצא הגביע בידו הוא יהיה לי עבד, נמלך פתאום יהודה להתנגד ובתוקף רב, לפסק הזה? ברם בתחילה היה סבור יהודה כי הגיעה שעתם להיענש על חטא מכירת יוסף, ומידה כנגד מידה לא בשלה, הם מכרו את יוסף לעבד, והריהם נלקחים עתה כולם לעבדים, והצדיקו את דינם, וע"כ אמר מה שאמר, אבל משראה יהודה, שהוא משחרר את כולם, ולוקח דווקא את בנימין לעבד, שבכלל לא השתתף במכירתו אז התברר לו שזו רק סתם עלילת שווא, וע"כ "וייגש יהודה" להתנגד לעלילה זו, בתוקף ובדברים קשים (אלשיך לוקט מאמרי חז)

"כִּי־אֵיךְ אֶעֱלֶה אֶל־אָבִי, וְהִנֵּנִי אֵינְנִי אֶתִי" (ויגש מרדו) ר"ל יהודה חשש שמא יאמר לו יוסף לילך יחידי לארץ כנען ולהביא משם כמה כיסים של כסף כדי לפדות את בנימין מעבדות, לכן אמר לו שאין מציאות שהוא יחזור לביתו בלי הנער. אמר יהודה לנפתלי לך וראה כמה רחובות יש במצרים. וברגע קטן קפץ נפתלי וסיבב את כל העיר ושב והודיע שיש י"ב רחובות אמר יהודה לאחיו אני אחריב ג רחובות וכל אחד מכם יחריב רחוב אחד ונחריב את כל העיר ולא נניח בה אבן שלמה. השיבו לו אחיו ואמרו יהודה יהודה, מצרים אינה דומה לשכם, ודע בבטחה שאם אנו מחריבים את מצרים את כל העולם אני מחריבים, ואין הקב"ה חפץ בכל שנעשה פורענות כזו, ועוד שזה דבר בלתי אפשרי לעשות מה שאתה מצוה ושאל בארמון היה מוטל סלע גדול מאד לקחו יהודה בידו הימנית וזרקו לריקע

16:24	כניסת השבת
17:27	צאת השבת
16:45	שקיעה
17:57	ה. תם
6:48	הנץ

הפטרחה: "זויה דבר ה' אלתי"

במשנה באבות (פ"ג, מ"א) "ידע מאין באת ולאן אתה הולך" ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון". לכאורה דין וחשבון אינם בסדר הנכון? שהרי קודם יש לעשות את החשבון ורק לאחר מכן ניתן לחרוץ את הדין? וא"כ התנא היה צריך לומר חשבון ודין? אלא כאשר נשמתו של אדם עולה לאחר אריכות ימים לעוה"ב האמת, ועומד ליתן דין על מעשיו בעוה"ז, עוברים מלאכים ושואלים אותו: רבי יהודי! אולי יש לך זמן עבורנו? אנו זקוקים לשכל ישר שיחווה את דעתו הצודקת בעניין מסובך שלפנינו, ואז האדם חושב שבאו לכתובת המדויקת, ושוחחים לפני אותה הנשמה את סיפורה המורכב, בו זקוקים לשיפוט צדק ללא משוא פנים, ואכן הנשמה עושה כמיטב כושר שיפוט ופוסקת את דינה, ואז לאחר פסק הדין, מתברר שהוא עצמו שימש כשופט של עצמו, ויוצא שבמו פיו פסק לעצמו את דינו. ולכן אומר התנא דווקא הסדר יהיה "דין וחשבון" קודם פוסק האדם בעולם האמת את דינו ואז נערך החשבון. (מאמר אפרים)

"ויאמר יוסף אל-אחיו אני יוסף, העוד אבי חיי" (ויג' מהג) עד שטחו פניהם בקרקע, ומכאן למדו לנו חכמים לקח באומרם: אוי לנו מיום הדין אוי לנו מיום התוכחה. והרי יוסף קטן שבשבטים היה, ובכל זאת לא יכול אחיו לענות אותו כי נבהלו מפניו, עאכ"ו כשמלך מלכי המלכים הקב"ה שהאדם עתיד ליתן לו דין וחשבון על כל מעשיו. וכשיקרא לו הקב"ה וישאלו: למה לא קבעת עתים לתורה בכל יום, ולמה לא היית זהיר ללבוש ארבע כנפות כל יום. ולמה היית מדבר בתוך בית הכנסת שהוא מקום קודש שהשכינה שורה בו, וכיצד העזת להישבע בשם ה' ובתורה הקדושה ולדבר לשון הרע, ולגנוב ולעשוק ממון אחרים, או לקחת בגדו במשכון וציערת אותו עד ששילם לך, וכדומה משאר העבירות שהעולם דש בהם, עד שנשכחו מלב, בוודאי לא יעצור האדם כוח לעמוד בפני הקב"ה. והשבטים נצטערו כל כך שנפלדו ממש מתים, ועשה הקב"ה נס וחיו. (מעם לועז)

פִּינֵת הַהֲלָכוֹת
"הַלְכוֹת מִיְלֵה בִשְׁבַת"
 ע"פ ילקוט יוסף כרך ד.

א. אסור למהל לאצת בשבת מחוץ לתחום שבת ולעבור על איסור תחומין כדי לקיים מצות מילה בזמנה, אף אם אין שם מוהל אחר ויצטרכו לרחות את המילה ליום ראשון. (ילקוט יוסף שבת כרך ד' עמוד שגב)

ב. תינוק שחלה ונרחית המילה לאחר יום השמיני ללידתו, ונתרפא ביום חמישי, או ביום שישי, אסור למולו ביום חמישי או שישי, כדי שלא יחללו עליו את השבת, אם יבוא לידי סכנה בתוך שלושה ימים למילה, ולכן ידחו את המילה ליום ראשון. אבל במקום שיש להם מנהג ברור בעירם למול מילה שלא בזמנה בימים אלה, יש להניחם במנהגם. אך במקום שלא נתברר המנהג, יש להחמיר בזה. וביום רביעי מותר למול מילה שלא בזמנה. אבל תינוק שחלה והבריא תוך ג' ימים ליום טוב (שחל בימי חול), יש למולו מיד כשהבריא, שלא גזרו שלא למול מילה שלא בזמנה סמוך לשבת אלא כדי שלא יבואו לחלל שבת, אבל ביום טוב שהוא קל יותר, לא גזרו בזה. ודין יום הכפורים כדין שבת לעניין זה. (ילקוט יוסף שבת כרך ד' עמוד שגד)

עלון זה לעילוי נשמת!	
ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאונו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורמזון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.
 המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
 יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.ase@gmail.com
 כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי לדעת, דרשו, ועוד..

סיפור בהמשכים
"חלום של ספר-תורה" חלק ב.

מצבור: ר' יעקב-דוד ויינטרוב התעורר בבחלה באותו לילה חלם חלום מפתיע. בחלומו ראה את חותנו וזה אמר לו כדברים האלה: "קום וצא לרדומסק. **המשך:** כשהתקרבו אל הבית מצאו שם קהל רב העומד ליד הבית וממתין בדומייה. התברר להם כי באותו לילה, ליל י"ב באלול (תר"ג), יום ההילולא של מורו ורבו רבי בונם מפשיסחה, החזיר רבי אברהם סופר-הסתר את נשמתו ליצרה. באותו רגע נפתרו כל השאלות בדבר החלום. הם קלטו כי בשעה שרבי אברהם בא אל חתנו בחלום כבר לא היה בין החיים. גם דחיפות הבקשה הובנה להם היטב, על פי הידוע שפסול בספר-תורה הנגמר על-ידי האדם עלול לעכב את הנשמה מלעלות למעלה. ספר-התורה הזה, האחרון שכתב רבי אברהם, עבר גלגולים רבים ושרד מאימי השואה, עד שלבסוף אותר וצאצאיו מצאוהו. את הספר הזה הזמין בשעתו ר' מיכאל פוזנסקי, תלמיד-חכם מופלג וגביר גדול, שפנה אל רבי אברהם הסופר בהמלצת רבו, בעל ה'תפארת שלמה' מרדומסק. נכדו, ר' יחיאל, לקח את ספר-התורה עמו כאשר יצא מפולין לארצות-הברית. הוא היה חשוך ילדים, ולפני פטירתו העביר את הספר לקרוב-משפחתו. צאצאיו של רבי אברהם הסופר, בני משפחת ויינטרוב המתגוררים בארץ, חיפשו רבות את ספר-התורה הזה. יום אחד הגיעה אליהם ידיעה כי הספר מוחזק ביד אדם הקשור למשפחת פוזנסקי, והמתגורר במדינת מינסוטה שבארצות-הברית. ר' יעקב-דוד ויינטרוב, נינו של רבי אברהם הסופר, ונכדו של חתנו רבי יעקב-דוד ויינטרוב (בעל החלום), החליט לצאת לארה"ב ולמצוא את הספר. תחילה לא הצליח לאתר את האיש וכמעט שב לביתו ריקם, אבל אז זכה לראות את יד ההשגחה העליונה. זה היה במהלך סעודה שנערכה לרגל הילולת הצדיק רבי שלמה מרדומסק. ר' יעקב-דוד הוזמן לשאת בה דברים, בהיותו המוציא-לאור של סדרת ספריו. בתוך הסעודה קלטו אוזניו שיחה בין שניים מהמסובים, והאחד שאל את חברו לשלום גיסו 'פוזנסקי'. ר' יעקב-דוד נדרך ומיהר לשאול את האיש לפשר זהותו של פוזנסקי זה. התברר כי האיש מכיר היטב את סיפורו של ספר-התורה שבידי גיסו. הוא סיפר לר' יעקב-דוד כי גיסו מתגורר כיום בצרפת, אולם מבקר בארץ תכופות, ואכן, ספר-התורה שמור ברשותו. מיד נוצר קשר עם האיש בצרפת, וזה הביע את רצונו לגמול חסד עם המשפחה ולהביא עמו את ספר-התורה בביקורו הבא בארץ. ואכן, ספר-התורה הקדוש הושאל למשך כשנתיים לבית-המדרש של חסידי סטריקוב בבני-ברק, ועמו רקד האדמו"ר הצ"ל מסטריקוב בעת ההקפות בשמחת-תורה... **סוף!**